

Nazwa instytucji

Książnica Cieszyńska

Tytuł jednostki/Tytuł publikacji

Artykuł "Czteroletnia praca w samorządzie łódzkim..."

Liczba stron oryginału

2

Liczba plików skanów

3

Liczba plików publikacji

3

Sygnatura/numer zespołu

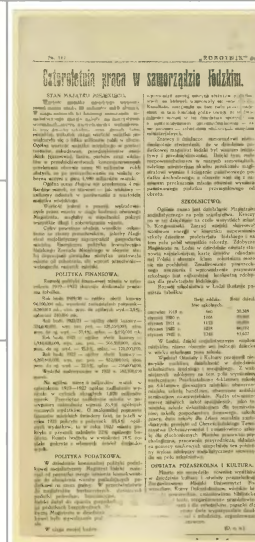
TR 033.045

Data wydania oryginału

1923

Projekt/Sponsor digitalizacji

Dofinansowano ze środków WPR Kultura+

Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego.

NARODOWY
INSTYTUT
AUDIOWIZUALNY

KULTURA+

Czteroletnia praca w samorządzie łódzkim.

STAN MAJĄTKU MIEJSKIEGO.

Wartość majątku miejskiego wynosiła przed wojną około 80 milionów rubli złotych. W ciągu czterech lat kadencji samorządu socjalistycznego miasto nabyło na korzystnych warunkach szereg nieruchomości, wybudowało trzy gmachy szkolne, oraz gmach łaźni miejskiej, wskutek czego wartość majątku powiększyła się o kilka milionów rubli w złocie. Ogólna wartość majątku miejskiego w postaci terenów, zabudowań, przedsiębiorstw miejskich (gazownia), lasów, parków oraz udziałów w przedsiębiorstwach koncesjonowanych przekracza obecnie sumę 90 milionów rubli złotych, co po przeliczeniu na walutę obecną uczyni z górą 1,980 miliardów marek.

Ogólna suma długów nie przekracza 4 miliardów marek, co stanowi — jak widzimy — znikomy odsetek w porównaniu z wartością majątku miejskiego.

Wartość jednej z posesji, wybudowanych przez miasto w ciągu kadencji obecnego Magistratu, mogłaby w zupełności pokryć wszystkie długi i zobowiązania miasta.

Cyfry powyższe obalają wszelkie oskarżenia ze strony przeciwników, jakoby Magistrat socjalistyczny zaprzepaścił gospodarkę miejską. Energiczna polityka inwestycyjna łódzkiego Zarządu Miejskiego w okresie stałej deprecjacji pieniądza nie tylko uratowała miasto od zubożenia, ale wprost przeciwnie — wzbogaciła majątek miejski.

POLITYKA FINANSOWA.

Rozwój polityki finansowej miasta w czterolecie 1919—1922 ilustruje doskonale poniższa tabelka.

Rok budż. 1919/20 — ogólny obrót kasowy 94,100,000 mk., wysokość zaciągniętych pożyczek — 3,300,000 mk., stos. proc. do ogólnych wyd. — 3,5%, spłacono 240,000 mk.

Rok budż. 1920/21 — ogólny obrót kasowy — 324,600,000, wys. zac. poz. — 121,550,000, stos. proc. do og. wyd. — 37,4%, spłac. — 8,000,000 mk.

Rok budż. 1921 — ogólny obrót kasowy — 1,014,400,000, wys. zac. poz. — 566,500,000, stos. proc. do og. wyd. — 55,8%, spłac. — 120,000,000.

Rok budż. 1922 — ogólny obrót kasowy — 4,207,600,000, wys. zac. poz. — 932,000,000, stos. proc. do og. wyd. — 22,1%, spłac. — 250,000,000.

Wydatki nadzwyczajne w 1922 r. 382,700,000 marek.

Na ogólną sumę 6 miliardów marek w czterolecie 1919—1922 ogólne zadłużenie wyniosło w cyfrach okrągłych 1,620 milionów marek. Przeciętne zadłużenie miasta w powyższym czterolecie wynosi 26,9% ogólnych rocznych wydatków. O znakomitej poprawie finansów miejskich świadczy fakt, że jeżeli w roku 1921 pokryto z pożyczek 55,8% ogólnych wydatków, to w roku 1922 miasto pokryło z pożyczek zaledwie 22% ogólnego budżetu. Reszta budżetu w wysokości 78% została pokryta z własnych źródeł dochodowych.

POLITYKA PODATKOWA.

W dziedzinie komunalnej polityki podatkowej socjalistyczny Magistrat łódzki zmierzał od początku swego istnienia konsekwentnie do obciążenia warstw posiadających podatkami na rzecz gminy. W przeciwieństwie do magistratów burżuazyjnych, stosujących podatki pośrednie, konsumcyjne, łódzki dążył do oparcia gospodarki na podatkach bezpośrednich. Na byczką Magistratu w dziedzinie podatkowej było wywalczenie pod

wprowadził szereg nowych statutów podatkowych, na których wzorowały się inne miasta. Rezultaty, osiągnięte na tem polu przez magistrat, są tem bardziej godne uwagi, że w działalności swojej w tej dziedzinie spotykał się z systematycznym przeciwdziałaniem — że nie powiem — sabotażem niektórych urzędów ministerjalnych.

Znawcy i działacze samorządowi niejednokrotnie stwierdzali, że w dziedzinie podatkowej magistrat łódzki był wzorem inicjatywy i przedsiębiorczości. Dzięki tym, mało rozpowszechnionym w naszych samorządach, zaletom ministerjum skarbu przekazało magistratowi wymiar i ściąganie państwowego podatku dochodowego, a obecnie nosi się z zamiarem przekazania miastu również wymiaru państwowego podatku przemysłowego od obrotu.

SZKOLNICTWO.

Ogólnie znana jest działalność Magistratu socjalistycznego na polu szkolnictwa. Kroczy on w tej dziedzinie na czele wszystkich miast b. Kongresówki. Zarząd miejski skierował maximum energii w kierunku zapewnienia szkół dzieciom proletariatu łódzkiego i na tem polu pobił wszystkie rekordy. Zdobył Magistrat m. Łodzi w dziedzinie oświaty stanowią najpiękniejszą kartę dziejów odrodzonej Polski i słusznie klasa robotnicza może się nią pochwalić. Zrealizowanie powszechnego nauczania i wprowadzenie przymusu szkolnego jest najbardziej konkretną zdobyczą dla proletariatu łódzkiego.

Rozwój szkolnictwa w Łodzi ilustruje poniższa tabelka:

	Ilość oddziałów szkolnych.	Ilość dzieci.
czerwiec 1919 r.	660	30,368
styczeń 1920 r.	1004	50,468
styczeń 1921 r.	1113	55,859
styczeń 1922 r.	1218	60,172
styczeń 1923 r.	1344	61,637

W Łodzi, dzięki socjalistycznym rządóm miejskim, niema obecnie ani jednego dziecka w wieku szkolnym poza szkołą.

Wydział Oświaty i Kultury przejawiał niezwykle ruchliwą działalność w dziedzinie szkolnictwa średniego i specjalnego. Z ważniejszych zdobyczy na tem polu wymienimy następujące: Przekształcono 4-klasową szkołę na 8-klasowe gimnazjum miejskie, utworzono miejską szkołę handlową, utworzono żeńskie seminarjum nauczycielskie. Nadto utworzono szereg niższych szkół specjalnych, jako to: miejską szkołę dokształcającą dla terminatorów, szkołę gospodarstwa domowego, szkołę pracy, dwie szkoły dla dzieci moralnie zaniedbanych; przejęto od Chrześcijańskiego Towarzystwa Dobroczynności i umiastowiono szkołę dla głuchoniemych. Miejska pracownia psychologiczna, pracownia przyrodnicza, składnica pomocy naukowych uzupełniają ten pobieżny wykaz zdobyczy socjalistycznego samorządu na polu szkolnictwa.

OŚWIATA POZASZKOLNA I KULTURA.

Miasto nie szczędziło również wysiłków w dziedzinie kultury i oświaty pozaszkolnej. Zorganizowano Miejski Uniwersytet Powszechny, Kursy Dokształcające, miejskie biblioteki powszechne, umiastowiono bibliotekę i teatr, zorganizowano przedstawienia i dla robotników, poranki dla dzieci i młodzieży, organizowano

(D. c. n.).

W ciągu swojej kaden

Sprawa odszkodowań.

W ŚRODĘ NOTA ZOSTANIE DORECZONA.

Berlin, 1 maja. (PAT.). Jak donoszą pisma, wczoraj wieczorem rząd Rzeszy ukończył redakcję noty niemieckiej. Dziś przed południem tekst noty zostanie zakomunikowany przywódcom partii. W środę nota zostanie doreczona jednocześnie w Paryżu, Brukseli, Rzymie i Londynie.

Berlin, 1 maja. (PAT.). Prasa poranna donosi, iż kanclerz Rzeszy już dziś przed południem zapoznał przywódców partii z treścią noty niemieckiej.

Berlin, 1 maja. (PAT.). Jak donosi prasa niemiecka, kanclerz Rzeszy dr. Cuno przyjmował dzisiaj rano o godz. 10-ej przedstawicieli socjaldemokratów, następnie o godz. 11 nacjonalistów, o 12 partje wspólnoty pracy. O godz. 3 ppoł. odbyła się narada kanclerza Rzeszy z członkami gabinetu oraz premierami państw związkowych.

KONFERENCJA PRZEDSTAWICIELI PAŃSTW ZWIĄZKOWYCH.

Monachjum, 1 maja. (PAT.). Bawarski prezydent ministrów wyjechał wczoraj do Berlina na konferencję prezydentów ministrów państw związkowych Rzeszy.

TREŚĆ NOTY TRZYMANA W TAJEMNICY.

Wiedeń, 1 maja. (PAT.). „Neues Wiener Tageblatt” donosi z Berlina pod datą 30-go kwietnia: Rząd niemiecki do późna w nocy obradował nad treścią noty, która ma być doreczona państwom sojuszniczym. Obradom przewodniczył prezydent Ebert.

Pod koniec posiedzenia w obradach wziął udział również dr. Hermes. Dziś po południu odbyła się konferencja z przywódcami stronnictw i ministrami poszczególnych krajów związkowych. Bliższych informacji o treści noty jeszcze nie podano. Jedyne, że nie jest wykluczone, iż po naradzie rządu z przedstawicielami stronnictw nota może ulec pewnym zmianom.

GŁOSY PRASY NIEMIECKIEJ.

Berlin, 1 maja. (PAT.). (P. R.). Prasa zajmuje się żywo sprawą zapowiedzianych propozycji reparacyjnych rządu Rzeszy, wyrażając zarazem domysły co do sposobu, w jaki Francja na propozycje te zareaguje. Prasa oskarża rząd francuski, iż jest on z góry zdecydowany sabotować każdą propozycję niemiecką. W niemieckich kołach politycznych zdają sobie jednak sprawę, iż chodzi o to, aby propozycje niemieckie uznane zostały za możliwe do przyjęcia nie tylko przez Francję, ale także przez inne mocarstwa sojusznicze. W kołach tych zdają sobie również doskonale sprawę i z tego, iż rzeczą zasadniczą w tych propozycjach jest nie sama suma, lecz sposób jej zagwarantowania przez Niemcy.

POGŁOSKI O WZNOWIENIU KONFERENCJI REPARACYJNEJ.

Paryż, 1 maja. (PAT.). „Echo National” donosi, iż w kołach politycznych mówi o podjęciu konferencji reparacyjnych, przerwanych w dniu 4 stycznia. Konferencja odszkodowań ma rzekomo obradować pod przewodnictwem lorda Curzona w Londynie.

Konferencja Lozańska.

GENERAŁ PELLE W LOZANNIE.

Lozanna, 1 maja. (PAT.). Generał Pelle odbył naradę z Ismetem Paszą.

INCYDENT DYPLMATYCZNY.

Lozanna, 1 maja. (PAT.). Poselstwo szwajcarskie w Berlinie odmówiło udzielenia wizy paszportowej rosyjskiemu kurjerowi dyplomatycznemu, jadącemu z Moskwy do Lozanny.

Nowe zdobycze kapitału.

UKŁAD TURCJI Z KONCERNEM CHESTERA.

Konstantynopol, 1 maja. (PAT.) (PR.) Donoszą z Angory: Wczoraj u notariusza podpisany został układ z koncernem Chestera. Układ podpisali w imieniu rządu tureckiego minister robót publicznych, w imieniu zaś koncernu — Kennedy i Chester.

Stosunki polsko-łotewskie.

OŚWIADCZENIE MINISTRA MEJEROWICZA.

Ryga, 1 maja. (PAT.). Minister spraw zagranicznych Mejerowicz udzielił tutejszej prasie wywiadu, w którym mówiąc o stosunkach z Polską, nazwał je normalnymi. Minister dodał, że w tej chwili toczą się rokowania z Polską o zawarcie całego szeregu konwencji, a mianowicie konwencji konsularnej, sanitarnej i innych. Minister oświadczył, że stawać się nie pogorszą, iż jednak nazwać zbyt nisko nie nadmieniał, że w końcu z początkiem lipca odbędzie się zjazd ministrów spraw

nału, gdy uniezależnienie to będzie dokonane.

Wybory w Hiszpanji.

Madryt, 1 maja. (PAT.). Wczoraj odbyły się w całym kraju wybory do parlamentu. Wszyscy członkowie gabinetu oraz przywódcy różnych frakcji parlamentarnych, jak m. in. Maura, Sanchos - Guerra, Lacierva, Vantosa, Alvarez, Lerroux, Iglesias zostali ponownie wybrani.

Święto 1 maja w Gdańsku

Gdańsk, 1 maja. (PAT.). Z powodu święta robotniczego dzisiejsze dzienniki popołudniowe nie ukazały się.

Represje we Włoszech.

Rzym, 1 maja. (PAT.). P. R. Dnia 1 maja redakcja dziennika „Avanti” została obsadzona przez policję.

Wiadomości telegraficzne.

— W czasie nieobecności Bonar Lawa zastępować go będzie lord Curzon. Natomiast w parlamencie szefa rządu reprezentować będzie kanclerz skarbu — Baldwin.

— 30 kwietnia wycieczka dziennikarzy polskich odwiedziła Wenecję. 1 maja wycieczka odwiedziła Triest.

— Wczoraj wieczorem na jednym z przedmieść odbyło się wielkie zgromadzenie robotników. Po zgromadzeniu przyszedł przemówienie z udziałem socjalistów i policjantów. Wskazywano na to, że policjanci są rani.